

Brussel, 16 januari 2015
(OR. en)

5369/15

COTER 9
COMEM 8
COMAG 10
COPS 9
POLMIL 3
IRAQ 1
CONUN 7
COHOM 3
COSI 7
ENFOPOL 16

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Samenvatting van de terrorismebestrijdingsstrategie inzake Syrië en Irak, met bijzondere aandacht voor buitenlandse strijders

Tot voorlichting van het publiek gaat hierbij voor de delegaties in aansluiting op de vergadering van de Groep terrorisme (internationale aspecten) van 15 januari 2015 en zoals overeengekomen door de Raad, een samenvatting van de terrorismebestrijdingsstrategie inzake Syrië en Irak, met bijzondere aandacht voor buitenlandse strijders.

Samenvatting van de terrorismebestrijdingsstrategie inzake Syrië en Irak, met bijzondere aandacht voor buitenlandse strijders

1. Deze strategie is één element van het bredere buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU ten aanzien van Irak en Syrië. Terrorismebestrijding staat in deze strategie weliswaar centraal, maar wordt bekeken in de bredere politieke en regionale context, en omvat daarom aspecten als steunverlening aan de gematigde Syrische oppositie, samenwerking met Irak teneinde een meer inclusieve governance tot stand te brengen, en het aanpakken van de humanitaire crisis; deze bredere aspecten vormen tevens essentiële instrumenten om de steun aan het terrorisme te ondermijnen.
2. Deze strategie bouwt voort op de benadering van de EU die erin bestaat terrorismebestrijding vanuit strafrechtelijk oogpunt aan te pakken, en tegelijk de mensenrechten te beschermen. De EU is er vast van overtuigd dat de rechtsstaat en de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden de basis vormen voor terrorismebestrijding. Alle terrorismebestrijdingsmaatregelen moeten het internationaal recht eerbiedigen, daaronder begrepen het internationaal recht inzake de mensenrechten (inclusief het Verdrag inzake de rechten van het kind, waar passend), het vluchtelingenrecht, en het internationaal humanitair recht.
3. Deze nota is opgesteld door de EDEO in nauw overleg met de EU-coördinator voor terrorismebestrijding, de diensten van de Commissie, en de lidstaten.

Doelstellingen

4. De algemene doelstelling, waartoe deze strategie mede bijdraagt, is het verbeteren of herstellen van de omstandigheden die bevorderlijk zijn voor politieke stabiliteit in de regio.
5. Terrorismebestrijding kan niet los van bredere politieke processen functioneren. Zij moet geïntegreerd worden in de agenda van de internationale gemeenschap als onderdeel van een alomvattende aanpak, waarbij onder meer de klemtoon wordt gelegd op initiatieven inzake preventie. In die context heeft deze strategie een tweeledig doel, namelijk voorzien in een langetermijnkader dat:
 - de risico's voor Europa en Europese belangen en de bedreigingen voor de regionale stabiliteit die uitgaan van terrorisme uit Syrië en Irak zo sterk mogelijk beperkt;

- bijdraagt tot het behalen van een strategische overwinning op ISIL/Da'ish en Jabhat al-Nusra, en hun gewelddadige gedachtegoed.

Actieprioriteiten

6. Het onmiddellijke doel moet zijn ervoor te zorgen dat de dreiging niet meer toeneemt, zulks door de toestroom van nieuwe rekruten te stoppen, alsmede dat de dreiging zich niet verder verspreidt over de grenzen van Syrië/Irak heen. De inperking op zich zal de dreiging weliswaar doen afnemen, maar zal ze niet helemaal wegnemen. Daartoe is een bredere en meer samenhangende aanpak nodig, en moet een breder scala van instrumenten worden ingezet.
7. Het politieke aspect is een belangrijk instrument bij de bestrijding van terrorisme. Om de ontwikkeling van ISIL/Da'ish en de steun bij de bevolking in te dijken, moet de Iraakse overheid verzoening stimuleren en een inclusief beleid voeren. De internationale gemeenschap heeft tijdens de conferentie van Parijs over vrede en stabiliteit in Irak van 15 september 2014 haar steun toegezegd aan de Iraakse overheid, wat een belangrijke eerste stap betekende.
8. Het Syrische regime is de hoofdverantwoordelijke voor de chaos die momenteel in Syrië heerst. Het heeft ISIL/Da'ish laten gedijen, waardoor de toestand is kunnen verergeren. Zijn huidige repressiebeleid tegen de gematigde oppositie wakkert het extremisme aan. Het Assadregime kan wegens zijn beleid en optreden geen partner zijn in de strijd tegen ISIL. Onze onmiddellijke terrorismebestrijdingsmaatregelen moeten de gematigde oppositie steunen en moeten worden gecombineerd met nieuwe inspanningen die een politieke transitie in Syrië bevorderen.

9. Bij de **externe inspanningen die op het gebied van Voorkomen** worden geleverd uit hoofde van de EU-terrorismebestrijdingsstrategie (2005) moet, in nauwe coördinatie met de interne inspanningen inzake Voorkomen, aandacht worden besteed aan de onderscheiden motiveringen voor het reizen, daaronder begrepen reizen tussen verschillende diasporagemeenschappen. Wij moeten ernaar streven meer te doen om de mogelijke financierings- en rekruteringsbronnen van ISIL/Da'ish aan te pakken. Wij moeten tevens inspanningen leveren in en met derde landen die aanzienlijke aantallen buitenlandse strijders leveren, in het bijzonder de Maghreblanden, of de doorreislanden. Wij moeten in de EU ontwikkelde beste praktijken uitwisselen; wij dienen er tevens voor te zorgen dat we lessen leren uit de ervaringen van anderen op dit gebied, en die lessen ook toepassen. Wij moeten er in het bijzonder naar streven degenen die door de conflicten in Syrië en Irak worden aangetrokken, een alternatieve niet-gewelddadige uitweg te bieden, bijvoorbeeld een activiteit die de aandacht verlegt. Er is een schat aan tegenverhalen beschikbaar die wij in stelling moeten brengen bij onze interne en externe inspanningen om het discours van terroristen en het door hen geclaimde gedachtegoed te ontkrachten. Met name in de door ISIL/Da'ish gehanteerde strategie lijken de sociale media een belangrijke rol te spelen; onze initiatieven moeten daarom bij voorrang op het internet gericht zijn. Wij moeten doeltreffender reageren wanneer op het internet tot vijandigheid of tot geweld wordt aangezet: aanmoedigen dat door extremisten geplaatste gewelddadige content van het internet wordt verwijderd maar tevens het recht op vrije meningsuiting beschermen. De belangrijkste particuliere exploitanten van sociale media moeten er nog intensiever toe worden aangespoord mee te werken aan het bestrijden van ISIL/Da'ish-propaganda en aan het verwijderen van content waar dat mogelijk is. Er is behoefte aan capaciteitsopbouw in derde landen met betrekking tot strategische communicatie, bijvoorbeeld naar het model van het interne adviesteam voor strategische communicatie inzake Syrië.

10. Wat betreft de pijler **Achtervolgen** van de EU-terrorismebestrijdingsstrategie, is het zaak capaciteit inzake de rechtsstaat en inzake aan terrorismebestrijding gerelateerd onderzoek en vervolging op te bouwen, die de mensenrechtentoets moet doorstaan, zodat verdachten kunnen worden opgespoord, aangehouden, vervolgd en, in voorkomend geval, in hechtenis genomen, conform de internationale normen, met inbegrip van de mogelijkheid de bepalingen van het statuut van Rome, voor zover van toepassing, ten volle te benutten. Ter ondersteuning van de inspanningen van de lidstaten moeten wij met derde landen werken aan verbetering van de operationale samenwerking teneinde rekruterings- en faciliteringsnetwerken op te sporen en te ontmantelen en buitenlandse strijders op te sporen en, in voorkomend geval, te vervolgen. Nader optreden tegen terrorismefinanciering op basis van resoluties 2170 (2014) en 2178 (2014) van de VN-Veiligheidsraad moet een prioriteit zijn. Dat optreden moet onder meer bestaan in het aanpakken van de inkomstenbronnen van ISIL/Da'ish (zoals de verkoop van aardolie en andere grondstoffen), het ondersteunen van campagnes om veilig aan goede doelen te doneren, het bevorderen van outreachactiviteiten ten behoeve van landen in de regio, en capaciteitsopbouw ter bestrijding van terrorismefinanciering in derde landen. Een andere bron van inkomsten voor ISIL/Da'ish is het met ontvoeringen verkregen losgeld. Het is dan ook zaak dat wij het standpunt van de EU in dezen uitdragen, en meer bepaald de particuliere sector en ngo's op de risico's op deze kwestie attenderen. Wij moeten maatregelen overwegen voor een betere beveiliging van de grenzen (luchthavens en andere grensdoorlaatposten daaronder begrepen) in de omringende landen van Syrië en Irak, zodat het reizen wordt opgespoord en wordt bemoeilijkt en degenen die het land verlaten en een mogelijke bedreiging vormen, snel worden geïdentificeerd. Daarnaast moeten wij trachten meer inzicht te krijgen in de wijze waarop terroristische groeperingen in Syrië en Irak aan wapens en materieel komen en actie ondernemen om wapenproliferatie (zowel naar als vanuit Syrië en Irak) te voorkomen.
11. Een andere prioriteit binnen het **Beschermen** is het opbouwen van luchtvaartbeveiligingscapaciteit in de regio. Om de dreiging binnen de grenzen van Syrië en Irak onder controle te houden, moet tevens actie worden ondernomen om het verspreiden te beletten van geavanceerde conventionele wapens of wapentechnologie. Tot slot, wat betreft het **Reageren**, moeten wij in de regio responscapaciteit opbouwen om terreuraanslagen te pareren. Onder meer moeten wij helpen de burgerbevolging weerbaar te maken, bijvoorbeeld door crisis-beheersingsinstrumenten te ontwikkelen, om het pareren van aanslagen op lokale gemeenschappen mogelijk te maken.

Samenwerking met belangrijke partners

12. Zonder partners kan de EU deze strategie niet implementeren. Samenwerking tussen en met partners in de regio, onder meer in de vorm van capaciteitsopbouw om de dreiging in voorkomend geval onder controle te houden, evenals met andere belangrijke partners, is van essentieel belang voor welslagen. De op 15 september 2014 in Parijs gehouden conferentie over vrede en veiligheid in Irak was een belangrijke eerste stap in dit verband.
 13. Voor de VN en vooral de Veiligheidsraad is een doorslaggevende rol weggelegd. Meer bepaald worden alle VN-leden er bij resoluties 2170 en 2178 van de Veiligheidsraad toe opgeroepen doortastend op te treden om de stroom van buitenlandse strijders een halt toe te roepen, ISIL/Da'ish de toegang tot financiering te ontfangen en zijn opruiende discours tegen te gaan. De landen die deze en aanverwante resoluties van de VN-Veiligheidsraad ten uitvoer leggen, verdienen onze actieve steun. Wij moeten blijven deelnemen aan GCTF-initiatieven op dit gebied.
-